

Aan de voorzitter en leden van de Vaste Commissie
voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer
24-122341

Onderwerp
Debat extra verhoging WML

Den Haag
6 maart 2024

Telefoonnummer
+31703490230

E-Mail
dolsma@vnoncw-mkb.nl

Geachte Kamerleden,

Volgende week debatteert uw Kamer over de voorgestelde extra verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) van 1,2 procent per 1 juli aanstaande. Deze extra verhoging is een uitvloeisel van het Amendement Van der Lee c.s., ingediend tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen van 4 oktober 2023.

Om verschillende redenen vragen wij u om deze verhoging niet te laten doorgaan:

- Het minimumloon is de afgelopen jaren al fors en afdoende gestegen, met percentages tussen de 18 en 31 procent.
- Voor ondernemers in diverse sectoren zijn deze hoge loonstijgingen te fors.
- Dit soort verhogingen van het WML leidt tot banenverlies voor mensen voor wie werk juist zo belangrijk is.

We lichten dit alles hieronder graag toe.

WML afgelopen jaren al fors gestegen

Als gevolg van de hoge inflatie heeft het thema koopkracht de afgelopen jaren terecht veel aandacht gekregen in de politiek en op de cao-tafel. Dit heeft er onder andere toe geleid dat het minimumloon (inclusief reguliere indexaties) in ruim een jaar tijd is gestegen met percentages tussen de 18 en 31 procent, exclusief de reguliere indexatie per 1 juli 2024. Dit komt door de optelsom van de volgende effecten¹:

- Reguliere indexaties van de cao-loonstijging;
- De bijzondere verhoging van het WML met 8,05 procent per 1 januari 2023;

¹ Daar bovenop komt voor ondernemers de verlaging van het lage inkomensvoordeel (Liv) in 2024 en het wegvallen daarvan in 2025. Het vervallen van deze compensatie voor werkgevers die werknemers op of net boven het minimumloonniveau in dienst hebben heeft een nog verdere stijging van de loonkosten tot gevolg.

- De invoering van het minimumuurloon per 1 januari 2024, die soms leidt tot een stijging van meer dan 10 procent.

Er is dus al veel gebeurd. Dit roept de vraag op of een nieuwe, extra verhoging van het WML nodig is, te meer omdat uit de laatste CPB-doorrekeningen blijkt dat het koopkrachtbeeld voor dit jaar een stuk positiever is dan waar in september van werd uitgegaan².

Hoge loonstijgingen te fors

De voorgestelde bijzondere verhoging van het WML van 1,2 procent per 1 juli aanstaande betekent voor ondernemers opnieuw een extra loonkostenstijging. Het steeds extra verhogen van het WML leidt tot onverantwoorde stijgingen van de loonkosten, zeker in sommige (arbeidsintensieve) sectoren. De extra stijgingen van het minimumloon zijn veelal niet in lijn met de productiviteitsontwikkeling in de verschillende sectoren en zorgen er ook voor dat de minimumlonen in Nederland nog verder uit de pas gaan lopen met de andere Europese landen³. Dit raakt daarmee onze economie.

Banenverlies en impact op cao's

Extra verhogingen van het WML zijn niet zonder gevolg voor de mensen aan de basis van de arbeidsmarkt. In de evaluatie van de verhoging van het minimumloon in 2023 staat dan ook: *'De reeds in de wet vastgelegde verhogingen van het minimumloon in 2023 en 2024 maken gezamenlijk dat op termijn naar schatting 40 duizend personen minder zullen deelnemen aan het arbeidsproces.'* Bij verdere verhogingen zal het banenverlies nog groter zijn. Het gaat dan vaak om de mensen die het moeilijkst werk krijgen en waarschijnlijk het meest gebaat zijn bij (de zekerheid van) een baan.

Ook heeft de verhoging van het WML steeds meer impact op de cao-tafel. De onderhandelingsvrijheid valt in veel sectoren vrijwel weg door deze interventies van de politiek in de arbeidsvoorwaardenvorming. De focus van cao-partijen ligt op het absorberen van de wijzigingen en stijgingen van het minimumloon; er is bovendien weinig tot geen ruimte voor zaken als ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. Wettelijk afgedwongen loonsverhogingen geven bovendien een opwaartse druk op het hele loonebouw.

Stijging loonkosten door meestijging maximum dagloon

Met de stijging van het minimumloon stijgt ook het maximum dagloon mee. Doel van de verhogingen van het minimumloon was en is om de koopkracht te versterken, niet een (beleidsmatige) verhoging van het verzekerd loon voor de

² CPB, 'Centraal Economisch Plan (CEP) 2024', 28 februari 2024.

³ SZW, 'Nota naar aanleiding van het verslag', 2024.

werknemersverzekeringen⁴. Hierdoor stijgen de totale loonkosten voor werkgevers nog meer dan sec door de hogere lonen. Dit zou kunnen worden voorkomen door het maximum dagloon te bevroren.

Zoek naar oplossingen voor de lange termijn

Tenslotte: in de afgelopen jaren is er –terecht– veel aandacht geweest voor het verbeteren van de koopkrachtontwikkeling van werkenden en niet-werkenden. Het is logisch dat in dat perspectief ook kritisch is gekeken naar het WML en of dit niet moet worden verhoogd. Voor veel ondernemers –zeker in delen van het mkb– is de verhoging van het WML de afgelopen tijd echter té snel en té hard gegaan. Wat ondernemers daarbij extra steekt, is dat hun loonkosten veel meer zijn gestegen dan dat hun werknemers uiteindelijk netto in hun portemonnee overhouden. Het verlagen van belasting en premiedruk is daarom een veel effectiever instrument om de koopkracht te verbeteren. Hierdoor houden werknemers netto meer over en wordt (meer) werken lonender én aantrekkelijker.

Natuurlijk zijn wij graag bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Guusje Dolsma,
Plv. Directeur Beleid VNO-NCW en MKB-Nederland

⁴ Inmiddels ligt het maximum verzekerd inkomen voor de werknemersverzekeringen op bijna 6.000 euro per maand ook door de eerdere extra verhoging van het WML.